

Avoim kirje Suomen hallitukselle: Järjestöt ovat osa koronaratkaisua – niiden toimintaedellytykset turvattava

Koronakriisi on koetellut Suomea ja koko maailmaa ja sen vaikutukset tulevat näkymään pitkään. Pandemian aiheuttamat kriisit mittaavat yhteiskuntien kestävyyttä ja kykyä toimia vaikeissakin olosuhteissa yhteisen hyvän ja yksittäisten ihmisten hyvinvoinnin varmistamiseksi.

25.5.2020

Vahva ja dynaaminen kansalaisyhteiskunta luo ja ylläpitää vahvaa yhteenkuuluvuutta ja yhteisvastuuta silloinkin, kun yhteisen edun vuoksi joudumme tinkimään yksilöllisistä oikeuksistamme. Kansalaisjärjestöt tarjoavat kriisissä ja siitä selviämisessä toisaalta ihmisille mielekästä tekemistä, toisaalta yhteiskunnalle kriisikestävyuden kannalta olennaisia palveluita ja toimintoja.

Järjestöt ovat ja haluavat olla jatkossa vieläkin vahvemmin mukana rakentamassa ratkaisuja koronan tuomiin vaikeuksiin. Järjestöjen panos, kokemus ja osaaminen saadaan vieläkin paremmin käyttöön, kun niiden taloudelliset toimintaedellytykset turvataan ja niiden näkemyksiä kuullaan.

Toivomme maan hallitukselta:

- Vuoropuhelua järjestöjen kanssa siitä, mitä voimme kriisitilanteessa tehdä yhdessä entistäkin paremmin yhteisen hyvinvoinnin varmistamiseksi.
- Erityisesti budjettiriihestä ja lisätalousarvioista näkymää järjestöjen toimintaedellytysten vakaudesta. Tämä tarkoittaa Veikkauksen tuloutukseen liittyvän ongelman ratkaisua, mutta myös muiden – rahapelivoittovaroista riippumattomien – järjestöjen rahoituksen varmistamista.
- Selkeitä ohjeita purkutoimien vaikutuksista erityisesti tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämiseen. Tämä edistää toiminnan jatkuvuutta ja myös järjestöjen sekä yhdistysten rahoitusta.
- Globaalia näkökulmaa: korona on maailmanlaajuinen ongelma, ja Suomen ja suomalaisten järjestöjen on sekä solidaarisuuden että oman edun kannalta järkevää toimia osana globaalia ratkaisua. Jos pandemiaa ei saada kuriin maailmalla, se uhkaa meidän kaikkien terveyttä vielä pitkään.

Allekirjoittaneet järjestöt:

Kansalaisareena ry

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Suomalaiset kehitysjärjestöt – Finnish Development NGOs Fingo ry

Suomen nuorisovaltuusto Allianssi ry

Suomen Olympiakomitea

Lisätietoja:

Kansalaisareena ry

toiminnanjohtaja Elina Varjonen

p. +358 44 240 0051, elina.varjonen@kansalaisareena.fi

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry

pääsihteeri Rosa Meriläinen

p. +358 50 432 6679, rosa.merilainen@kulttuurijataide.fi

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

pääsihteeri Vertti Kiukas

p. +358 405924287, vertti.kiukas@soste.fi

Suomalaiset kehitysjärjestöt – Finnish Development NGOs Fingo ry

toiminnanjohtaja Juha-Erkki Mäntyniemi

p. +358 50 317 6695, juha-erkki.mantyniemi@fingo.fi

Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry

toiminnanjohtaja Anna Munsterhjelm

p. +358 40 5879514

anna.munsterhjelm@alli.fi

Suomen Olympiakomitea

päällikkö, kv- ja yhteiskuntasuhdetiimi Ilmari Nalbantoglu

p. +358 50 574 1112, ilmari.nalbantoglu@olympiakomitea.fi

Taustatietoa

Järjestöt ovat tärkeitä koko yhteiskunnan hyvinvoinnin moottoreita. Suomalaiset kuuluvat keskimäärin useampaan kuin yhteen yhdistykseen. Järjestöissä työskentelee vapaaehtoisten tukena lähes satatuhatta ihmistä. Näiden vapaaehtoisten ja ammattilaisten työ on juuri nyt erittäin merkittävää. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen, virikkeellinen, arvolähtöinen tekeminen, yhteenkuulumisen ja merkityksellisyyden tunteet, jaetut elämykset ja yhteiset tavoitteet ovat entistäkin tärkeämpiä.

Järjestöjen työ on kustannustehokasta. Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin selvityksessä on esitetty, että yksi kansalaisjärjestötoimintaan sijoitettu euro palauttaa yhteiskunnalle jopa kuuden euron hyödyn. Mitä ahtaammaksi yhdistysten ja järjestöjen toimintatila käy, sitä useammin järjestötyötä tulee korvata joko julkisen tai yksityisen sektorin toimilla.

Toisaalta kriisi haastaa järjestösektoria. Tulonlähteet ovat romahtaneet, kun tilaisuuksia – vaikkapa leirejä tai koulutuksia – ei voida järjestää. Myös kaupallinen yhteistyö on merkittävästi vaikeutunut. Samalla kuitenkin palkka- ja tilakulut pysyvät. Samalla toiminta on haastettuna. Monissa

yhdistyksissä eläkeläiset ovat toiminnan moottori. Nyt aktiiviset yli 70-vuotiaat ovat pitkälti jumissa kodeissaan.

Koronasta riippumatta erityisesti Veikkauksen tuloutuksella rahoitetuilla järjestöillä on ollut joka tapauksessa synkeä taloustulevaisuus horisontissa: rahapelituottojen arvioidaan laskevan jopa viidenneksen ensi vuonna. Tästä eivät järjestöt ja muut veikkauksen edunsaajat selviäisi toimintoja lakkauttamatta, ihmisiä irtisanomatta ja palveluita heikentämättä.